

Hvilke dyr sprer borrelia?

Spørsmål: Er det bare flått som sprer borrelia, eller kan man få sykdommen fra andre dyr? Er det noe man kan gjøre for å begrense risikoen for å bli smittet etter et flåttbitt? Hjelper det å vaske med sprit? Hvor raskt kommer bakterien inn i kroppen?

Svar: Det er bare flått som kan smitte mennesker med borrelia. Flåttbitt forekommer hyppigst i kystnære strøk langs Oslofjorden til Sør-Trøndelag. Hvis man blir smittet, klarer kroppens immunforsvar som regel å utrydde bakterien på egen hånd. Om en ikke får symptomer på infeksjon, er det derfor ikke nødvendig å søke lege for prøvetaking eller behandling etter flåttbitt.

Hvis man derimot ikke lykkes med å bli kvitt bakterien, kan den forårsake ulike symptomer, såkalt borreliose. Barn er mest utsatt, dernest eldre mennesker. Typiske symptomer er leddplager, ulike typer utslett, lammelse av ansiktsnerven eller andre symptomer fra sentralnervesystemet. I 2014 ble borreliose påvist hos 321 personer i Norge. Sykdommen behandles med antibiotika, men diagnosen kan være vanskelig å stille fordi bakterien ofte gir plager som er til forveksling lik andre sykdommer. Foreløpig er det ikke mulig å vaksinere seg mot denne mikroben.

Det tar vanligvis 12-24 timer fra en flått biter seg fast til den overfører borreliabakterien. Du reduserer smitterisikoen ved å knipe bort flåtten så raskt som mulig. Praktiske flåttjernere selges på apotek Påsmøring med fett, oljer, smør, vaselin, sprit eller stearin anbefales ikke. Barn bør undersøkes for flått hver kveld. Ved opphold i utsatte områder anbefales dusj om kvelden både for voksne og barn. Bruk av myggmidler på hud og klær reduserer antall flått som fester seg.